

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 26. oktober 2004

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering Referat af møde i Rådet (landbrug og fiskeri)
den 18. oktober 2004.

Med venlig hilsen

Agnete Sigurd

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

8. kontor / LMJ

Den 22. oktober 2004

FVM 229

Referat af møde i Rådet (landbrug og fiskeri) den 18. oktober 2004**1. Genopretning af bestandene af sydlig kulmule og jomfruhummer i Det Cantabriske Hav og ud for den vestlige del af Den Iberiske Halvø****2. Genopretning af tungebestandene i den vestlige del af Den Engelske Kanal og i Biscayabugten**

Rådet havde en orienterende drøftelse om de 2 forslag. Kommissionen fremhævede, at der var et klart behov for genopretning af sydlig kulmule, og at man fortsat modtog så alvorlige advarsler om jomfruhummerens tilstand, at man nødvendigvis måtte træffe særlige foranstaltninger. Med hensyn til tunge i den vestlige del af Den Engelske Kanal bemærkedes det, at man forventede en mere positiv vurdering fra ICES, hvorfor det eventuelt kunne overvejes at gennemføre en flerårig forvaltningsplan i stedet for en genopretningsplan. Kommissionen var i øvrigt villig til at se på en anden form for fiskeriindsatsbegrænsning end et kW-system, f.eks. havdage. Fra dansk side blev det i debatten principielt understreget, at kombinationen af kvoter og havdage, som man kendte fra genopretningsplanen for torsk, var uheldig, da begrænsning af havdage ville kunne gøre det vanskeligt for fiskerne at udnytte de bestande, der ikke var omfattet af en genopretningsplan. Efter dansk opfattelse blev man derfor nødt til nøje at overveje, hvilke midler der skulle indgå i genopretningsplanerne, idet målet måtte være et system, som på én gang beskyttede fiskebestandene, og som samtidig var håndterligt for fiskerne. Rådet bad Coreper om at fortsætte behandlingen, således at forslagene hurtigt kunne vedtages efter Europa-Parlamentets udtalelse.

3. Oprettelse af et EF-fiskerikontrolagentur (åben debat)

Rådet havde en orienterede debat, hvoraf det fremgik, at der er bred opbakning til oprettelse af et EF-fiskerikontrolagentur. Stort set alle delegationer lægger betydelig vægt på at sikre en mere ensartet og effektiv fiskerikontrol i EU. Flere delegationer fremhævede, at kontrol og håndhævelse fortsat skal være medlemsstaternes formelle ansvar. Coreper vil nu fortsætte behandlingen af forslaget, således at de udestående spørgsmål i forslaget kan blive afklaret.

4. Forberedelse af konsultationer med Norge med henblik på indgåelse af en fiskeriaftale mellem EU og Norge for 2005

Kommissionen gav en status på forberedelserne af den nye forhandlingsrunde med Norge, der starter den 15. november og understregede, at det var meget vigtigt at få en aftale på plads inden årets udgang blandt andet, fordi EU-fiskeriet i norsk farvand var særligt vigtigt i begyndelsen af året. Internt i EU var der det særlige problem, at de lande, der får gavn af fangstmuligheder af torsk i norsk farvand ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de lande, der skal være med til at skaffe modydelser til Norge. Udover den bilaterale aftale var der også andre problemer såsom Norges tredobling af blåhvillingfangster, samt ophævelse af aftalen om atlanto-skandisk sild. Fra dansk side blev det blandt andet understreget, at det var meget vigtigt med en løsning inden årets udgang. Modydelser for den norske torsk i Barentshavet måtte findes uden for Nordsøen. Andre medlemslande med væsentlige interesser i fiskeriaftalen med Norge fremhævede især betydningen af EØS-torsken. Formanden for Rådet konkluderede, at Rådet ikke var tilfreds med Norges indstilling i de forskellige forhandlinger, og at der var udsigt til vanskelige forhandlinger. Rådet opfordrede Coreper til at fortsætte drøftelserne vedr. forberedelsen af fiskeriforhandlingerne med Norge.

5. Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om forenklingen af markedsordningen for frugt og grøntsager

Rådet havde en orienterende debat om en kommende reform af frugt- og grøntområdet. Et flertal gik ind for at bevare hovedlinierne i den nuværende markedsordning, dog med forbedrede rammebetingelser for producentorganisationerne, bedre krisestyringsværktøjer, øget fleksibilitet og administrative forenklinger. Et mindretal, herunder Danmark, ønsker derimod en egentlig reform af sektoren på linie med den allerede vedtagne landbrugsreform, idet man blandt andet ønsker afkobling af støtten og markedsorientering. Herudover ønsker mindretallet, at de såkaldte tilbagekøbsordninger og eksportrestitutionerne afskaffes. Fra dansk side foresloges konkret, at nogle af de midler, der blev frigjort ved en reform af sektoren, herunder ved afvikling af støtteordningen vedr. tilbagekøb, blev anvendt til en skolefrugtsordning i stil med EU's skolemælksordning. De øvrige medlemslande og Kommissionen erklærede sig enige i de ernæringsmæssige betragtninger, herunder behovet for at øge børns og unges forbrug af frugt og grønt. Nogle lande støttede også konkret det danske forslag om en skolefrugtordning. Kommissionen advarede mod at etablere nye støtteordninger med store administrative og økonomiske konsekvenser. Formanden konkluderede, at arbejdet med forenklinger i sektoren skulle fortsætte i Specialkomitéen for Landbrug, og at Rådet skulle vedtage rådskonklusioner om Kommissionens rapport på rådsmødet i november 2004. Herefter forventes et konkret forslag fra Kommissionen.

6. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: Europæisk Aktionsplan for økologiske fødevarer og økologisk landbrug

Rådet vedtog enstemmigt konklusioner om prioriteterne for det videre arbejde med aktionsplanen. I tilknytning hertil vedtog 11 lande, herunder Danmark, en erklæring om GMO-sameksistens vedr. de særlige forhold der gør sig gældende ved økologisk produktion. Disse lande opfordrer Kommissionen til at fremsætte fælles EU-regler for GMO-sameksistens, tage særligt hensyn til den økologiske produktion ved fastsættelsen af grænseværdier for utilsigtet iblanding af GMO i frø og at oprette en fælles Task Force vedr. sameksistens.

7. Internationale handelsforhandlinger

Kommissionen redegjorde for den aktuelle forhandlingssituation på forskellige områder. Med hensyn til WTO-forhandlingerne var det Kommissionens klare opfattelse, at EU med landbrugsreformen befandt sig indenfor rammeaftalen, medens der ville være behov for reformer i USA. På denne baggrund kunne det først forventes, at der ville komme rigtigt gang i forhandlingerne igen i foråret 2005. Kommissæren redegjorde endvidere for forløbet af forhandlingerne med Mercosur. Der var ikke sket væsentlige gennembrud, og kommissærerne Lamy og Fischler skulle den 20. oktober deltage i et nyt møde. Fischler fortsatte, efter fransk ønske, med en status for forhandlingerne mellem EU og USA om en vinaftale, der foregik i en konstruktiv ånd. Ligeledes efter fransk ønske orienterede Fischler om de igangværende forhandlinger om bananer. Der var intet substantielt nyt fra forhandlingerne. Vedr. risimportordningen oplyste Fischler endeligt, at der fortsat ikke var indgået aftale med hverken Thailand eller USA.

Dagsordenspunktet eventuelt

Under punktet eventuelt rejste den danske delegation 3 sager:

Skolemælk: Den danske fødevareminister fremhævede behovet for, at medlemslandene fik større fleksibilitet til selv at sammensætte skolemælksordningen, så den i højere grad passede til de enkelte medlemslandes behov og ernæringsmæssige anbefalinger. Danmark opfordrede på denne baggrund Kommissionen til at fremsætte forslag til ændring af skolemælksordningen. En række lande støttede direkte det danske forslag, medens enkelte foreslog en bredere ernæringsmæssig drøftelse, således at både fedt- og sukkerindhold kom med i debatten. Kommissionen var principielt enig i de ernæringsmæssige betragtninger, men fandt også, at der var tale om en sammensat diskussion, hvor eksempelvis markedsordningens oprindelige formål og indholdet af fructose og isoglucose burde indgå.

Gennemførelsen af landbrugsreformen: Den danske fødevareminister redegjorde for problemet med, at landmænd, som har haft en kvægproduktion i referenceperioden 2000-2002, men

som siden har frasolgt dyrene og jorden, ved køb eller forpagtning af nogle få hektar i 2005 og frem, kunne være berettiget til betalingsrettigheder til disse hektarer på op til 5.000 € pr. hektar. Kommissionen fandt, at regelsættet rumte de flere muligheder for at løse de skitserede problemer f.eks. ved at benytte muligheden i forordningens art. 42 vedr. hel eller delvis overdragelse af bedrifter inden 15. maj 2004. Herved kan støttemulighederne begrænses med op til 90 %. Samtidig var der mulighed for toldning med op til 50 % i de første 3 år. En tredje mulighed for at imødegå ”spekulation” var retsforfølgning efter forordningens art. 29.

GMO-sameksistens: Det 3. punkt, der blev rejst af den danske fødevareminister var problemstillingen om GMO-sameksistens. Vedtagelsen af den danske sameksistenslov havde fået mange positive tilbagemeldinger i EU, og det samme havde den danske henvendelse om oprettelsen af en europæisk Task Force for GMO-sameksistens, som skulle sikre den nødvendige vidensindsamling og vidensdeling blandt medlemsstaterne. Fra dansk side så man frem til et konkret initiativ fra Kommissionen. Det blev fra dansk side samtidig understreget, at der i videst muligt omfang burde etableres fælles EU-regler på området. Danmark beklagede i forlængelse heraf Kommissionens beslutning om optagelsen af 17 GMO-majs sorter på den fælles sortliste, idet Kommissionen efter dansk opfattelse burde have afventet erfaringerne med etableringen af sameksistensregler i medlemsstaterne. Med hensyn til fastsættelse af grænseværdier for mærkning af utilsigtet iblanding af GMO i frø afventede man fortsat et forslag fra Kommissionen. Forslaget burde efter dansk opfattelse afspejle grænseværdier svarende til detektionsgrænsen. Danmark bad Kommissionen om at bekræfte, at grænseværdien var 0 pct., indtil andet var fastsat. Generelt understregede man fra dansk side vigtigheden af, at grænseværdierne også på længere sigt kunne sikre, at landmændene havde mulighed for at overholde de generelle grænseværdier i foder og fødevarer. Fødevareministeren påpegede endeligt, at der for økologisk frø var en særlig problemstilling som konsekvens af kravet om GMO-fri produktion, hvilket også var erkendt i den europæiske aktionsplan for økologi. En lang række lande støttede de danske synspunkter og takkede Danmark for vedholdende at holde fast i, at der skal findes fælles løsninger for GMO-sameksistens. Kommissionen lykønskede Danmark med vedtagelsen af den danske sameksistenslov. Samtidig understregede kommissær Fischler dog, at GMO-sameksistens var et spørgsmål, som bedst blev løst på nationalt eller regionalt plan. Kommissionen ville dog gerne bistå med et koordinerende netværk, hvor der f.eks. kunne ske udveksling af viden. Kommissæren bekræftede videre, at da der endnu ikke fandtes grænseværdier for mærkning af utilsigtet forekomst af GMO i frø skulle frøene mærkes, hvis de indeholdt GMO overhovedet. Forslaget om grænseværdier for frø var ikke som forventet blevet vedtaget på Kommissionens møde den 8. september 2004, da der var behov for yderligere undersøgelser af de økonomiske konsekvenser af forslaget. Med hensyn til sagen vedr. optagelsen af 17 GMO-majs sorter på den fælles sortliste, understregede kommissæren, at der var tale om en rent administrativ foranstaltning, som Kommissionen kunne foretage for godkendte sorter på de nationale sortslister.